

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 4.3.2024
COM(2024) 96 final

ANNEX 1

ANNEX

tal-

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

dwar l-iffirmar, f'isem l-Unjoni Ewropea, u l-applikazzjoni proviżorja tal-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea, l-Iżlanda, il-Prinċipat tal-Liechtenstein u r-Renju tan-Norveġja dwar Mekkanizmu Finanzjarju taż-ŻEE għall-perjodu bejn Mejju 2021 u April 2028, il-Ftehim bejn ir-Renju tan-Norveġja u l-Unjoni Ewropea dwar Mekkanizmu Finanzjarju Norveġiż għall-perjodu bejn Mejju 2021 u April 2028, il-Protokoll Addizzjonali tal-Ftehim bejn il-Komunità Ekonomika Ewropea u r-Renju tan-Norveġja u l-Protokoll Addizzjonali tal-Ftehim bejn il-Komunità Ekonomika Ewropea u l-Iżlanda

DOKUMENT MEHMUŻ I

**IL-FTEHIM BEJN L-UNJONI EWROPEA, L-IŻLANDA, IL-PRINĊIPAT TAL-
LIECHTENSTEIN U R-RENJU TAN-NORVEĠJA
DWAR MEKKANIŻMU FINANZJARJU TAŻ-ŻEE GHALL-PERJODU BEJN
MEJJU 2021 U APRIL 2028**

L-UNJONI EWROPEA,

L-IŻLANDA,

IL-PRINĊIPAT TAL-LIECHTENSTEIN,

IR-RENJU TAN-NORVEĠJA,

BILLI l-Partijiet għall-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea (“il-Ftehim ŻEE”) qablu dwar il-ħtieġa li jitnaqqsu d-disparitajiet ekonomiċi u soċjali bejn ir-reġjuni tagħhom bil-ħsieb li jippromwovu tishih kontinwu u bilanċjat tar-relazzjonijiet kummerċjali u ekonomiċi bejniethom,

BILLI, sabiex jikkontribwixxu għal dak l-objettiv, l-Istati tal-EFTA stabilixxew Mekkaniżmu Finanzjarju fil-kuntest taż-Żona Ekonomika Ewropea,

BILLI d-dispożizzjonijiet li jirregolaw il-Mekkaniżmu Finanzjarju taż-ŻEE għall-perjodu 2004-2009 ġew stabbiliti fil-Protokoll 38a u l-Addendum tal-Protokoll 38a tal-Ftehim ŻEE,

BILLI d-dispożizzjonijiet li jirregolaw il-Mekkaniżmu Finanzjarju taż-ŻEE għall-perjodu 2009-2014 ġew stabbiliti fil-Protokoll 38b u l-Addendum tal-Protokoll 38b tal-Ftehim ŻEE,

BILLI d-dispożizzjonijiet li jirregolaw il-Mekkaniżmu Finanzjarju taż-ŻEE għall-perjodu 2014-2021 ġew stabbiliti fil-Protokoll 38c tal-Ftehim ŻEE,

BILLI tippersisti l-ħtieġa li jitnaqqsu d-disparitajiet ekonomiċi u soċjali fiż-Żona Ekonomika Ewropea, u għalhekk jenħtieġ li jiġi stabbilit mekkaniżmu ġdid għall-kontribuzzjonijiet finanzjarji tal-Istati taż-ŻEE-EFTA għall-perjodu bejn Mejju 2021 u April 2028,

IDDEĊIDEW LI JIKKONKLUDU L-FTEHIM LI ĠEJ:

ARTIKOLU 1

It-test tal-Artikolu 117 tal-Ftehim ŻEE għandu jiġi sostitwit b’dan li ġej:

“Dispożizzjonijiet li jirregolaw il-Mekkaniżmi Finanzjarji huma stipulati fil-Protokoll 38, il-Protokoll 38a, l-Addendum tal-Protokoll 38a, il-Protokoll 38b, l-Addendum tal-Protokoll 38b, il-Protokoll 38c u l-Protokoll 38d.”.

ARTIKOLU 2

Protokoll 38d ġdid għandu jiddaħhal wara l-Protokoll 38c tal-Ftehim ŻEE. It-test tal-Protokoll 38d huwa previst fl-Anness ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 3

Dan il-Ftehim għandu jiġi ratifikat jew approvat mill-Partijiet f'konformità mal-proċeduri tagħhom stess. L-istrumenti ta' ratifika jew ta' approvazzjoni għandhom jiġu depożitati mas-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea.

Għandu jidhol fis-seħh fl-ewwel jum tat-tieni xahar wara li jkun depożitat l-aħħar strument ta' ratifika jew ta' approvazzjoni.

Sa meta jitlestew il-proċeduri msemmija fil-paragrafi 1 u 2, dan il-Ftehim għandu jiġi applikat fuq bażi proviżorja mill-ewwel jum tal-ewwel xahar wara li tkun ġiet depożitata l-aħħar notifika għal dan il-għan.

ARTIKOLU 4

Dan il-Ftehim, imfassal f'kopja oriġinali waħda bl-ilsien Bulgaru, Ċek, Daniż, Estonjan, Finlandiż, Franciż, Ġermaniż, Grieg, Inġliż, Irlandiż, Kroat, Latvjan, Litwan, Malti, Olandiż, Pollakk, Portugiż, Rumun, Slovakk, Sloven, Spanjol, Taljan, Ungeriz, Żvediż, İzlandiż u Norveġiż, bit-test f'kull wiehed minn dawn l-ilsna jkun ugwalment awtentiku, għandu jiġi depożitat mas-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, li ser jibgħat kopja ċertifikata lil kull waħda mill-Partijiet għal dan il-Ftehim.

Magħmul fi Brussell, dan il-jum ... ta'

Għall-Unjoni Ewropea

Għall-Iżlanda

Għall-Principaltà tal-Liechtenstein

Għar-Renju tan-Norveġja

ANNEX

PROTOKOLL 38d

dwar il-Mekkaniżmu Finanzjarju taż-ŻEE (2021-2028)

Artikolu 1

(1) **Objettivi**

L-Iżlanda, il-Liechtenstein u n-Norveġja (“l-Istati tal-EFTA”) għandhom jikkontribwixxu għat-tnaqqis tad-disparitajiet ekonomiċi u soċjali fiż-Żona Ekonomika Ewropea u għat-tishiġ tar-relazzjonijiet tagħhom mal-Istati Benefiċjarji, permezz tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji fil-prijoritajiet tematiċi elenkati fl-Artikolu 3¹.

(2) **Valuri u prinċipji komuni**

Il-Mekkaniżmu Finanzjarju taż-ŻEE (2021-2028) huwa bbażat fuq il-valuri u l-prinċipji komuni tar-rispett għad-dinjità tal-bniedem, il-libertà, id-demokrazija, l-ugwaljanza, l-istat tad-dritt u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet ta’ persuni li jagħmlu parti minn minoranzi.

Il-programmi u l-attivitajiet kollha ffinanzjati mill-Mekkaniżmu Finanzjarju taż-ŻEE għandhom ikunu konsistenti mar-rispett għal dawn il-valuri u l-prinċipji u jastjenu milli jappoġġaw operazzjonijiet li jistgħu jonqsu milli jagħmlu dan. L-implimentazzjoni tagħhom għandha tikkonforma mad-drittijiet u l-obbligi fundamentali minquxa fl-istrumenti u l-istandards rilevanti.

Artikolu 2

Impenji

L-ammont tal-kontribuzzjoni finanzjarja prevista fl-Artikolu 1 għandu jkun ta’ EUR 1 705 miljun. Kontribuzzjoni finanzjarja addizzjonali ta’ EUR 100 miljun għandha tkun disponibbli wkoll għall-proġetti relatati mal-isfidi esperjenzati bħala riżultat tal-invażjoni tal-Ukrajna. Dawn il-kontribuzzjonijiet għandhom ikunu disponibbli għall-impenn f’porzjonijiet annwali ta’ EUR 257.86 miljun matul il-perjodu mill-1 ta’ Mejju 2021 sat-30 ta’ April 2028, iż-żewġ dati inklużi.

L-ammont totali għandu jikkonsisti minn allokkazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż kif speċifikat fl-Artikolu 6 flimkien mal-fondi speċifikati fl-Artikolu 7.

Artikolu 3

(1) **Prijoritajiet tematiċi**

¹ F’dan il-Protokoll, ir-referenzi għall-artikoli, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor, għandhom jinftehimu bħala referenzi għall-artikoli f’dan il-Protokoll.

L-allokkazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż għandhom ikunu disponibbli biex jipromwovu l-prijoritajiet tematiċi ġenerali li ġejjin;

- (a) it-tranzizzjoni ekoloġika Ewropea
- (b) id-demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet tal-bniedem
- (c) l-inklużjoni soċjali u r-reżiljenza

F'dawn il-prijoritajiet tematiċi, l-oqsma tal-programm huma stabbiliti fl-Anness ta' dan il-Protokoll. Il-kontenut ta' dawn l-oqsma tal-programm se jiġi kkonsultat mal-Istati Benefiċjarji.

(2) **Ħtiġijiet tal-Istati Benefiċjarji**

L-oqsma tal-programm għandhom jintgħażlu, jiġu konċentrati u adattati, biex jirrispondu għal ħtiġijiet differenti f'kull Stat Benefiċjarju, filwaqt li jitqiesu d-daqs tiegħu u l-ammont tal-kontribuzzjoni. Għal dan l-għan, il-proċedura li għandha tiġi segwita hija stabbilita fl-Artikolu 9, il-paragrafu 5.

Artikolu 4

(1) **Memoranda ta' Qbil**

Sabiex tinkiseb konċentrazzjoni u tiġi żgurata implimentazzjoni effiċjenti, f'konformità mal-oġettivi ġenerali msemmija fl-Artikolu 1, u filwaqt li jitqiesu l-politiki tal-UE u r-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż, kif ukoll Ftehimiet ta' Shubija konklużi bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni Ewropea, l-Istati tal-EFTA għandhom jinneogzjaw ma' kull Stat Benefiċjarju Memorandum ta' Qbil f'konformità mal-Artikolu 9, il-paragrafu 5.

(2) **Konsultazzjonijiet mal-Kummissjoni Ewropea**

Konsultazzjonijiet mal-Kummissjoni Ewropea għandhom isiru f'livell strateġiku u għandhom isiru matul in-negozjati tal-Memoranda ta' Qbil bil-ħsieb li jipromwovu l-komplementarjetà u s-sinergiji mal-politika ta' koeżjoni tal-UE.

Artikolu 5

(1) **Kofinanzjament**

Fir-rigward ta' programmi skont l-allokkazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż li għalihom l-Istati Benefiċjarji għandu jkollhom ir-responsabbiltà tal-implimentazzjoni, il-kontribuzzjoni tal-EFTA ma għandhiex taqbiż il-85 % tal-ispiża tal-programm, sakemm ma jiġix deċiż mod ieħor mill-Istati tal-EFTA.

(2) **Għajnuna mill-Istat**

Ir-regoli applikabbli dwar l-għajnuna mill-Istat għandhom jiġu rrispettati.

(3) **Responsabbiltà**

Ir-responsabbiltà tal-Istati tal-EFTA għall-proġetti hija limitata li tipprovdi fondi skont il-pjan maqbul. Għaldaqstant, l-Istati tal-EFTA mhuma se jassumu l-ebda responsabbiltà lejn partijiet terzi.

Artikolu 6

Allokazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż

L-allokazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż għandhom ikunu disponibbli lill-Istati Benefiċjarji li ġejjin: il-Bulgarija, Ċipru, l-Estonja, il-Greċja, il-Kroazja, il-Latvja, il-Litwanja, Malta, il-Polonja, il-Portugall, ir-Repubblika Ċeka, ir-Rumanija, is-Slovenja, is-Slovakkja u l-Ungerija, f'konformità mad-distribuzzjoni li ġejja:

Stat Benefiċjarju	Fondi (EUR)
Bulgarija	132,807,931
Kroazja	68,018,840
Ċipru	9,014,276
Repubblika Ċeka	115,163,505
Estonja	36,750,087
Greċja	159,320,451
Ungerija	129,868,485
Latvja	56,013,268
Litwanja	60,274,987
Malta	5,710,418
Polonja	472,614,415
Portugall	126,276,741
Rumanija	304,642,069
Slovakkja	66,843,694
Slovenja	25,580,833

L-ammonti pprezentati jinkludu l-allokazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż li għandhom ikunu disponibbli għal kull Stat Benefiċjarju f'konformità mal-Artikolu 9, il-paragrafu 5, u s-sehem tal-fond għas-soċjetà ċivili msemmi fl-Artikolu 7 li għandu jkun ta' benefiċċju għal kull Stat Benefiċjarju.

Artikolu 7

Fil-Mekkanizmu Finanzjarju taż-ŻEE, għandhom ikunu disponibbli żewġ fondi. Huma għandhom jikkontribwixxu għall-ilhuq tal-oġġettivi tal-Mekkanizmu Finanzjarju taż-ŻEE (2021-2028) kif definiti fl-Artikolu 1, u għall-prijoritajiet tematiċi msemmija fl-Artikolu 3. L-Istati tal-EFTA jistgħu jipparteċipaw bħala shab fil-fondi.

Fond għas-soċjetà ċivili

10 % tal-ammont totali għandu jitwarrab għal fond għas-soċjetà ċivili. Il-koeffiċjent tad-distribuzzjoni għall-Istati Benefiċjarji huwa stabbilit fl-Artikolu 6.

5 % tal-fond għandu jiġi allokat għal inizjattivi tranżnazzjonali.

Fond għall-bini tal-kapaċitajiet u l-kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet u istituzzjonijiet internazzjonali

2 % tal-ammont totali għandu jitwarrab għal fond għall-bini tal-kapaċitajiet u l-kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet u istituzzjonijiet internazzjonali, fost oħrajn, il-Kunsill tal-Ewropa, l-OECD u l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali (European Union Agency for Fundamental Rights, FRA). Dan il-fond se jipromwovi l-prijoritajiet tematiċi fl-Istati Benefiċjarji.

Artikolu 8

(1) Koordinazzjoni mal-Mekkanizmu Finanzjarju Norveġiż

Il-kontribuzzjoni finanzjarja prevista f'dan il-protokoll għandha tkun kordinata mill-qrib mal-kontribuzzjoni bilaterali min-Norveġja prevista fil-Mekkanizmu Finanzjarju Norveġiż. B'mod partikolari, l-Istati tal-EFTA għandhom jiżguraw li l-proċeduri u l-modalitajiet ta' implimentazzjoni jkunu essenzjalment l-istess għaż-żewġ mekkaniżmi finanzjarji.

(2) Koordinazzjoni mal-politika ta' koeżjoni tal-UE

Għandha titqies kull bidla rilevanti fil-politika ta' koeżjoni tal-UE, kif xieraq.

Artikolu 9

Dan li ġej għandu japplika għall-implimentazzjoni tal-Mekkanizmu Finanzjarju taż-ŻEE:

(1) Kooperazzjoni

L-oġġettivi tal-Mekkanizmu Finanzjarju taż-ŻEE msemmi fl-Artikolu 1 għandhom jiġu segwiti f'qafas ta' kooperazzjoni mill-qrib bejn l-Istati Benefiċjarji u l-Istati tal-EFTA, li jirrispetta l-valuri u l-prinċipji u jikkonforma mad-drittijiet u l-obbligi msemmija fl-Artikolu 1, il-paragrafu 2.

(2) Prinċipji ta' implimentazzjoni

L-oġġla grad ta' trasparenza, responsabbiltà u kosteffiċjenza għandu jkun applikat fil-fażijiet kollha ta' implimentazzjoni, flimkien mar-rispett għall-prinċipji ta' governanza tajba, is-sħubija u l-governanza f'diversi livelli, l-iżvilupp sostenibbli, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u n-nondiskriminazzjoni.

(3) Ġestjoni tal-fondi

L-Istati tal-EFTA għandhom joperaw u jkunu responsabbli għall-implimentazzjoni, inklużi l-ġestjoni u l-kontroll, taż-żewġ fondi stabbiliti fl-Artikolu 7.

(4) Kumitat tal-Mekkanizmu Finanzjarju

L-Istati tal-EFTA għandhom jistabbilixxu kumitat għall-ġestjoni ġenerali tal-Mekkanizmu Finanzjarju taż-ŻEE. Aktar dispożizzjonijiet għall-implimentazzjoni tal-Mekkanizmu Finanzjarju taż-ŻEE, inklużi miżuri ta' simplifikazzjoni mmirati lejn l-iżgurar tal-effiċjenza u l-effettività fl-implimentazzjoni, se jinħarġu mill-Istati tal-EFTA wara konsultazzjonijiet mal-Istati Benefiċjarji li jistgħu jiġu assistiti mill-Kummissjoni Ewropea. L-Istati tal-EFTA għandhom jagħmlu hilitom biex joħroġu dawn id-dispożizzjonijiet qabel l-iffirmar tal-Memoranda ta' Qbil.

(5) Negozjati ta' Memoranda ta' Qbil

L-Istati tal-EFTA għandhom jinnegozjaw ma' kull Stat Benefiċjarju Memorandum ta' Qbil dwar l-allokkazzjoni rispettiva speċifika għall-pajjiż, esklużi l-fondi msemmija fl-Artikolu 7 u l-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu. Il-Memorandum ta' Qbil għandu jistabbilixxi l-programmi, id-distribuzzjoni ta' fondi bejn l-oqsma tal-programm, l-istrutturi għall-ġestjoni u l-kontroll u l-kundizzjonijiet applikabbli.

(6) Implimentazzjoni

- (a) Fuq il-bażi tal-Memoranda ta' Qbil, l-Istati Benefiċjarji għandhom jipprezentaw proposti għal programmi speċifiċi lill-Istati tal-EFTA li għandhom jivalutaw u japprovaw il-proposti u jikkonkludu ftehimiet ta' għotja, bil-kundizzjonijiet, il-valutazzjoni tar-riskju u l-mitigazzjoni rilevanti, mal-Istati Benefiċjarji għal kull programm.
- (b) L-implimentazzjoni tal-programmi miftiehma għandha tkun ir-responsabbiltà tal-Istati Benefiċjarji li għandhom jipprevedu sistema xierqa ta' ġestjoni u kontroll sabiex jiżguraw implimentazzjoni u ġestjoni tajba.
- (c) L-Istati tal-EFTA jistgħu jwettqu kontrolli skont ir-rekwiżiti interni tagħhom. L-Istati Benefiċjarji għandhom jipprovdu l-assistenza, l-informazzjoni u d-dokumentazzjoni meħtieġa kollha għal dan il-ghan.
- (d) Biex jiżguraw il-konformità mal-obbligi, l-Istati tal-EFTA jistgħu, wara valutazzjoni, wara li jkunu semgħu lill-Istat Benefiċjarju, jieħdu miżuri xierqa u proporzjonati, inkluża s-sospensjoni tal-pagamenti u l-irkupru ta' fondi.
- (e) Meta xieraq, għandhom ikunu applikati sħubiji fil-preparazzjoni, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-kontribuzzjoni finanzjarja sabiex tiġi żgurata parteċipazzjoni wiesgħa. Is-sħab jistgħu jinkludu, fost oħrajn, fil-livelli lokali, reġjonali u nazzjonali, kif ukoll is-settur privat, is-soċjetà ċivili u s-sħab soċjali fl-Istati Benefiċjarji u l-Istati tal-EFTA.
- (f) Kull proġett skont il-programmi fl-Istati Benefiċjarji jista' jiġi implimentat f'kooperazzjoni bejn, fost oħrajn, entitajiet ibbażati fl-Istati benefiċjarji u fl-Istati tal-EFTA, f'konformità mar-regoli applikabbli dwar l-akkwist pubbliku.

(7) Kostijiet ta' ġestjoni

Il-kostijiet ta' ġestjoni tal-Istati tal-EFTA għandhom ikunu koperti mill-ammont totali msemmi fl-Artikolu 2, u għandhom jiġu speċifikati fid-dispożizzjonijiet għall-implimentazzjoni msemmija fil-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu. Il-kostijiet ta' ġestjoni għall-Fondi msemmija fl-Artikolu 7 se jiġu koperti mill-ammont allokati għall-Fondi.

(8) Rapportar

L-Istati tal-EFTA għandhom jirrapportaw dwar il-kontribuzzjoni għall-oġettivi tal-Mekkanizmu Finanzjarju taż-ŻEE.

Artikolu 10

Rieżami

Fi tmiem il-perjodu kif definit fl-Artikolu 2 u mingħajr preġudizzju għad-drittijiet u l-obbligi skont il-Ftehim ŻEE, il-Partijiet Kontraenti, fid-dawl tal-Artikolu 115 tal-Ftehim ŻEE, għandhom jirrieżaminaw il-ħtieġa li jiġu indirizzati d-disparitajiet ekonomiċi u soċjali fiż-Żona Ekonomika Ewropea.

ANNEX TAL-PROTOKOLL 38d

Tranzizzjoni ekoloġika

Negozju ekoloġiku u innovazzjoni

Riċerka u innovazzjoni

Edukazzjoni, taħriġ u impjeg taż-żgħażaġh

Kultura

Żvilupp lokali, governanza tajba u inkluzjoni

Inkluzjoni tar-Rom u għoti tas-setgħa

Sahha pubblika

Prevenzjoni tad-diżastri u preparatezza għalihom

Is-settur tal-ġustizzja inklużi l-vjolenza domestika u l-vjolenza abbażi tal-ġeneru, l-aċċess għall-ġustizzja, is-servizzi korrettivi, il-kriminalità serja u organizzata

Ażil, migrazzjoni u integrazzjoni

Kooperazzjoni interistituzzjonali u bini tal-kapaċitajiet

L-Istati Benefiċjarji se jibbenefikaw ukoll minn proġetti ffinanzjati minn:

Fond għas-soċjetà ċivili

Fond għall-bini tal-kapaċitajiet u l-kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet u istituzzjonijiet internazzjonali

L-ugwaljanza bejn il-ġeneri u d-digitalizzazzjoni se jiġu integrati u jiffurmaw parti mill-oqsma tal-programm rilevanti kollha.